

Metodologia stawki jednostkowej zastosowanej w ramach Poddziałania 3.3.2 Aktywność międzynarodowa małopolskich MŚP w konkursie nr RPMP.03.03.02-IP.01-12-037/19

1. Uzasadnienie zastosowania stawki jednostkowej w ramach danego konkursu:

Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 (dalej jako: Wytyczne), w rozdziale 6.6 odnoszą się do możliwości, jakie w zakresie uproszczonych metod rozliczeń wydatków daje rozporządzenie ogólne nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., tj. uregulowań art. 67 oraz art. 68. **Jedną z możliwych do wykorzystania uproszczonych metod rozliczania wydatków jest stawka jednostkowa.**

Jak wynika z treści rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, stosowanie stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych i stawek ryczałtowych, znacząco upraszcza procedury administracyjne oraz w istotny sposób zmniejsza ryzyko wystąpienia błędów, a także stanowi odpowiednią formę finansowania niezależnie od obszaru interwencji Unii. W rozporządzeniu podkreślono, że odbiorcy środków finansowych Unii powinni mieć możliwość częstszego stosowania uproszczonych opcji kosztów, a jednocześnie należy priorytetowo traktować finansowanie ukierunkowane na produkt, tak aby sprzyjać koncentrowaniu się na rezultatach.

Bazując na doświadczeniach konkursów ogłoszonych dla Poddziałania 3.3.2 Aktywność międzynarodowa małopolskich MŚP zdecydowano się na propozycję uproszczonej metody rozliczania wydatków w formie stawki jednostkowej.

Mając na uwadze specyfikę projektów realizowanych w Poddziałaniu 3.3.2 uznano, że stawki jednostkowe stanowią najwłaściwszą metodą rozliczania podróży służbowych. Proponowane rozwiązanie przyczyni się do:

- przyspieszenia i usprawnienia wydatkowania środków w ramach III osi priorytetowej,
- skrócenia czasu weryfikacji wniosków o płatność oraz weryfikacji zamówień, a tym samym zapewnienia odpowiedniej płynności finansowej Beneficjentom realizującym projekty, która jest kluczowa aby z powodzeniem i w terminie osiągnąć zakładane cele i rezultaty projektu,
- skoncentrowania uwagi na merytorycznych aspektach realizacji projektów oraz weryfikacji wydatków w ramach kategorii, które w większym stopniu narażone są na ryzyko wystąpienia nieprawidłowości,
- zmniejszenia obciążenia administracyjnego, zarówno po stronie Beneficjentów, jak i IOK, dzięki ograniczeniu konieczności gromadzenia i weryfikowania nawet kilkudziesięciu stron dokumentów finansowych w ramach jednego tylko wniosku o płatność,
- zwiększenia zainteresowania naborem wśród małopolskich przedsiębiorstw, w tym zwłaszcza mniejszych przedsiębiorstw, dla których istotną przeszkodę stanowią skomplikowane i czasochłonne procedury w zakresie przeprowadzania zamówień oraz rozliczania poniesionych wydatków.

Warto podkreślić, że **stawka jednostkowa** jest w tym przypadku bardziej właściwa niż kwota ryczałtowa ze względu na specyfikę projektów realizowanych w ramach Poddziałania 3.3.2, które wymaga efektywnego i racjonalnego podejścia do rozliczania. W szczególności specyfika projektów wymusza większą elastyczność ze względu na m.in. zmiany w zakresie liczby osób biorących udział w imprezach targowych, które wynikają m.in. z bieżącego zapotrzebowania lub okoliczności niemożliwych do przewidzenia na etapie sporządzania wniosku o dofinansowanie.

W przypadku kwot ryczałtowych niezrealizowanie w pełni wskaźnika „Liczba osób w podróżach służbowych” skutkowało brakiem możliwości rozliczenia zadania objętego kwotą ryczałtową, np. gdy przedsiębiorca zadeklarował we wniosku o dofinansowanie, że w danej imprezie targowo-wystawienniczej wezmą udział 3 osoby, a finalnie pojechały 2 – co z punktu widzenia projektodawcy postrzegane jest jako działanie oszczędne, powodujące mniejsze obciążenie budżetu, racjonalne – wówczas taki Beneficjent nie mógł w ogóle otrzymać środków za udział w targach 2 osób, których obecność tam udokumentował. Powyższe wynika z faktu, że w przypadku niezrealizowania w pełni wskaźników produktu lub rezultatu objętych kwotą ryczałtową, dana kwota uznawana jest za niekwalifikowalną (rozliczenie w systemie „spełnia – nie spełnia”), co jest zgodne z zapisami Wytycznych kwalifikowania wydatków.

2. Warunki wykorzystania stawki jednostkowej w projekcie:

- a) wyodrębnienie w ramach zadania dotyczącego udziału w imprezie targowo-wystawienniczej zorientowanej na rynki zagraniczne kategorii dotyczącej podróży służbowej/służbowych (zależnie od zakresu projektu) w związku z udziałem w imprezie targowo-wystawienniczej jako wystawca;
- b) zastosowanie stawki jednostkowej wyrażonej w PLN na osobę w ramach wyjazdu służbowego na imprezę targowo-wystawienniczą **możliwe jest wyłącznie dla zadań z zakresu uczestnictwa w charakterze wystawcy w imprezach targowo wystawienniczych zorientowanych na rynki zagraniczne w odniesieniu do wydatków związanych z podróżami służbowymi odbywanymi w związku z uczestnictwem w tych wydarzeniach - podróże służbowe nie więcej niż 4 osób na czas udziału w imprezie targowo-wystawienniczej oraz czas niezbędny na dotarcie oraz powrót**, w tym wydatki związane z:
  - zakupem biletów lotniczych, kolejowych, autobusowych;
  - zakupem noclegów;
  - dojazdami środkami komunikacji miejscowej;
  - dietami;
  - ubezpieczeniem na czas podróży;
  - uzyskaniem niezbędnych wiz;
  - wykorzystaniem samochodu osobowego jako środka umożliwiającego dojazd na miejsce imprezy targowo-wystawienniczej.
- c) w przypadku imprez targowo – wystawienniczych odbywających się w miejscu, w którym znajduje się siedziba, główne miejsce prowadzenia działalności lub oddział Beneficjenta, wydatki z tytułu wyjazdu służbowego, o których mowa powyżej nie są objęte stawką jednostkową (nie są kwalifikowane).

3. Stawki jednostkowe:

Przyjmuje się cztery stawki jednostkowe odpowiednio dla czterech wyodrębnionych obszarów geograficznych, w zależności od lokalizacji imprezy targowo-wystawienniczej, której kwota dotyczy:

- a. Polska (PL) = 800,00 PLN/os. (dotyczy imprez targowo-wystawienniczych organizowanych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej ale poza miejscowością w której mieści się siedziba, oddział lub główne miejsce prowadzenia działalności Beneficjenta);
- b. Europa¹ (EU) = 3.000,00 PLN/os. (nie dotyczy obszaru Rzeczypospolitej Polskiej, dla której wyznaczono odrębną stawkę jednostkową);
- c. świat (WR) = 6.000,00 PLN/os. (nie dotyczy obszaru Rzeczypospolitej Polskiej ani obszaru Europy ani obszaru Stanów Zjednoczonych Ameryki dla których wyznaczono odrębne stawki jednostkowe);
- d. Stany Zjednoczone Ameryki (US) = 8.000,00 PLN/os. (dotyczy imprez targowo-wystawienniczych organizowanych na obszarze Stanów Zjednoczonych Ameryki)

Wartość wydatków w zakresie podróży służbowej w związku z udziałem w danej imprezie targowo-wystawienniczej należy obliczyć w następujący sposób:

[właściwa ze względu na obszar geograficzny stawka jednostkowa związana z wyjazdem służbowym jednej osoby] x [liczba osób, których dotyczy]

4. Metodologia wyliczeń stawek jednostkowych:

Do szacowania wartości stawek jednostkowych dla wydatków z zakresu konkursu w ramach Poddziałania 3.3.2 *Aktywność międzynarodowa małopolskich MŚP* wykorzystano dane pochodzące z wniosków o płatność zatwierdzonych do dnia 26 kwietnia 2019 r. dla projektów realizowanych w ramach poprzednich naborów organizowanych w ww. Poddziałaniu, postępując w następujący sposób:

- a) na podstawie obiektywnych przesłanek wyodrębniono cztery obszary geograficzne podróży służbowych charakteryzujące się zbliżonymi parametrami finansowymi w zakresie kosztów, tj. Polskę, Europę, Stany Zjednoczone Ameryki oraz pozostałe obszary określone w niniejszym opracowaniu jako „świat”. Wskazane obszary stanowiły punkt odniesienia dla oszacowań, określenia średniego kosztu podróży służbowych w poszczególnych obszarach, a następnie stosowania odpowiednich stawek jednostkowych;
- b) warunkiem wydzielenia obszaru geograficznego, dla którego następnie przypisano konkretną stawkę było dysponowanie w ramach zgromadzonych danych źródłowych odpowiednio liczną próbą (min. 10 imprez targowo-wystawienniczych dla obszaru);
- c) uzasadnienie dla wyodrębnienia proponowanych obszarów geograficznych:
  - Polska – obszar wyodrębniony ze względu na specyfikę służbowych podróży krajowych, które dla pracodawcy generują niższe koszty niż podróże zagraniczne ze względu na m.in. niższą kwotę należnych diet w stosunku do podróży zagranicznych, krótszy czas podróży oraz niższe koszty dojazdu do miejsca odbywania się imprezy targowo-wystawienniczej (możliwość korzystania z wielu środków

¹ Europa – obszar zgodnie z ujęciem geograficznym.

transportu, w tym relatywnie tańszych środków transportu – autobus, pociąg, samochód służbowy);

- Europa – obszar wyodrębniony ze względu na specyfikę podróży służbowych odbywających się na terenie Europy, które dla pracodawcy generują wyższe koszty niż w przypadku podróży krajowych i niższe koszty niż podróże zagraniczne poza Europę ze względu na m.in. bardzo dobrze rozwiniętą siatkę tanich połączeń lotniczych w obrębie Europy (w tym ponad sto bezpośrednich połączeń z portu lotniczego w Krakowie-Balicach), możliwość dojazdu pociągiem lub autobusem do niektórych miejsc odbywania się imprez targowych, krótszy czas podróży oraz niższe koszty dojazdu do miejsca odbywania się imprezy targowo-wystawienniczej w stosunku do imprez odbywających się poza Europą, bardzo dobrze rozwinięty europejski rynek usług noclegowych;
- świat – obszar wyodrębniony ze względu na specyfikę podróży służbowych odbywających się poza Europę, które dla pracodawcy generują wyższe koszty niż w przypadku podróży w obrębie Europy ze względu na m.in. relatywnie słabo rozwiniętą siatkę bezpośrednich połączeń lotniczych z Polski poza Europę, co wiąże się z koniecznością przesiadek na lotniskach pośrednich i wydłużenia czasu podróży (z lotniska w Krakowie-Balicach oferowane są regularne długodystansowe loty wyłącznie do Dubaju i Chicago), bardzo słabo rozwiniętą ofertę tanich, pozaeuropejskich połączeń lotniczych wykonywanych przez tzw. przewoźników nisko kosztowych, wyższą kwotę diet wynikającą z dłuższego czasu niezbędnego na dotarcie i powrót z miejsca odbywania się imprezy targowej, brak możliwości skorzystania z relatywnie tańszych środków transportu – autobus, pociąg, samochód służbowy, słabo rozwinięta w wielu krajach baza noclegowa w stosunku do rynku europejskiego, co generuje konieczność poniesienia wyższych kosztów zakwaterowania;
- Stany Zjednoczone Ameryki – obszar wyodrębniony ze względu na specyfikę podróży służbowych odbywających się do Stanów Zjednoczonych Ameryki, które dla pracodawcy co do zasady generują wyższe koszty niż w przypadku podróży do innych krajów świata ze względu na m.in. konieczność naliczenia diet w wysokości wyższej niż dla pozostałych krajów rozwiniętych, jak również konieczności zwrotu kosztów poniesionych przez pracownika na nocleg do limitu określonego w wysokości wyższej (w przypadku Nowego Jorku i Waszyngtonu – w wysokości zdecydowanie wyższej) niż w przypadku innych krajów wysoko rozwiniętych, wysoki koszt uzyskania wizy dla pracowników w związku z odbywaną podróżą biznesową, wysoki koszt ubezpieczenia na czas podróży w stosunku do pozostałych krajów świata, słabo rozwinięty transport publiczny, co wymusza korzystanie na miejscu z droższych środków transportu, relatywnie wysoki koszt zakwaterowania oraz konieczność poniesienia dodatkowych opłat i podatków, które na rynku amerykańskim z reguły nie są wliczane w cenę zakwaterowania;

d) wykorzystując dane historyczne, tj. w oparciu o dane dotyczące 163 imprez targowo-wystawienniczych, które rozliczono we wnioskach o płatność zatwierdzonych i poświadczonych przez Instytucję Pośredniczącą, wyliczono

średnie planowane koszty podróży służbowych dla ww. czterech obszarów geograficznych (średnia arytmetyczna);

- e) koszty podróży służbowych stanowiące podstawę wyliczeń obejmują wydatki kwalifikowalne wynikające z zatwierdzonych do dnia 26 kwietnia 2019 r. wniosków o płatność w ramach Poddziałania 3.3.2 *Aktywność międzynarodowa małopolskich MŚP*, zgodne z katalogiem wydatków kwalifikowalnych określonym w załączniku nr 7 do Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020;
- f) koszty podróży służbowych uwzględnione w wyliczeniu obejmują wyłącznie rzeczywiście poniesione wydatki (bez wydatków rozliczanych ryczałtem) oraz faktyczną, a nie deklarowaną we wniosku o dofinansowanie liczbę osób uczestniczących w imprezie targowej;
- g) mając na uwadze konieczność uwzględnienia rzetelnych danych przy wyliczaniu średniej arytmetycznej pominięto imprezy, dla których nie poniesiono wydatków kwalifikowalnych w zakresie podróży służbowych lub poniesiono wydatki kwalifikowalne w zakresie wyłącznie jednej spośród trzech głównych kategorii kosztów dot. podróży służbowych (diety, dojazd, nocleg);
- h) otrzymano wyniki:

Obszar	Średnia arytmetyczna	Stawka jednostkowa
USA	7 997,78	8 000,00
świat	6 113,37	6 000,00
Europa	3 023,78	3 000,00
Polska	818,01	800,00

W celu wyeliminowania potencjalnych pomyłek Wnioskodawców w kalkulacjach dotyczących wnioskowanych stawek jednostkowych, wyliczone kwoty zaokrąglono do pełnych tysięcy złotych w przypadku stawki jednostkowej dla USA, świata i Europy oraz do pełnych setek w odniesieniu do stawki jednostkowej dla Polski;

- i) oszacowano współczynnik korelacji na poziomie 0,8, co wskazuje na silną korelację pomiędzy kosztami podróży służbowej (diety, noclegi, transport), a przyjętą stawką jednostkową;
- j) mając na uwadze ryzyko potencjalnych dochodów, jakie mogłyby powstać w związku z zastosowaniem stawek jednostkowych w zadaniu odnoszącym się do wyjazdów służbowych związanych z uczestnictwem w charakterze wystawcy w imprezach targowo-wystawienniczych, w przypadku imprez targowo – wystawienniczych odbywających się w miejscu, w którym znajduje się siedziba, główne miejsce prowadzenia działalności lub oddział Beneficjenta, w odniesieniu do wydatków z tytułu wyjazdu służbowego, wyłączono możliwość wykorzystania stawki jednostkowej, co oznacza, że w takim przypadku wydatki z tytułu wyjazdu służbowego objęte stawką jednostkową są kosztem niekwalifikowalnym. Jako trudne do wyeliminowania pozostaje ryzyko potencjalnych dochodów w przypadku imprez targowo-wystawienniczych zlokalizowanych w miejscowościach nieodległych od siedziby, głównego miejsca prowadzenia działalności lub oddziału Beneficjenta – w tym zakresie przyjęto jednak, że jest to ryzyko marginalne mając na uwadze, że tego typu wydarzenia organizowane są w miejscach dysponujących odpowiednim potencjałem infrastrukturalnym i jak

dotychczas w przypadku obszaru województwa małopolskiego są to wydarzenia mające charakter incydentalny (tego typu imprezy odbywają się w Krakowie). Doświadczenia poprzednich dwóch konkursów przeprowadzonych w ramach Poddziałania 3.3.2 *Aktywność międzynarodowa małopolskich MŚP* pokazują, że główne kierunki wyjazdów na imprezy targowe organizowane w Polsce to województwa: mazowieckie, wielkopolskie oraz świętokrzyskie.

5. Weryfikacja wydatków rozliczanych metodą uproszczoną:

Weryfikacja wydatków zadeklarowanych według metody uproszczonej dokonywana jest w oparciu o **faktyczny postęp realizacji projektu i osiągnięte wskaźniki specyficzne dla projektu określone w niniejszym opracowaniu** – sprawdzenie, czy działania zadeklarowane przez Beneficjenta i określone w umowie o dofinansowanie projektu zostały zrealizowane, tzn. czy ww. wskaźniki zostały osiągnięte. Beneficjent zobowiązany jest w umowie o dofinansowanie do przedstawienia dokumentacji potwierdzającej osiągnięcie tych wskaźników oraz zrealizowanie działań zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem o dofinansowanie.

W zakresie weryfikacji wydatków rozliczanych metodą stawki jednostkowej zastosowanie mają zasady określone w podrozdziale 6.6.2 Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.

W przypadku stawek jednostkowych weryfikacja wydatków polega na sprawdzeniu, czy działania zadeklarowane przez Beneficjenta zostały zrealizowane, a określone we wniosku o dofinansowanie wskaźniki produktu specyficzne dla projektów objętych mechanizmem stawki jednostkowej osiągnięte (uwaga: nie są to wskaźniki monitoringowe):

- a) *Liczba imprez targowo-wystawienniczych, w których przedsiębiorstwo uczestniczyło w charakterze wystawcy;*
- b) *Liczba osób w podróżach służbowych w związku z uczestnictwem w imprezach targowo-wystawienniczych.*

W przypadku stawek jednostkowych, rozliczenie następuje według ustalonej stawki w zależności od faktycznie zrealizowanych wskaźników produktu specyficznych dla projektu objętego mechanizmem stawki jednostkowej, przy czym maksymalną liczbę stawek możliwą do rozliczenia w ramach zadania określa wniosek o dofinansowanie.

Beneficjent zobowiązany jest przedstawić wraz z wnioskiem o płatność dokumenty potwierdzające udział w imprezach targowo-wystawienniczych w charakterze wystawcy oraz liczbę osób reprezentujących Beneficjenta w związku z udziałem w imprezie targowo-wystawienniczej – szczegółowy sposób weryfikacji oraz dokumenty potwierdzające wykonanie działań określono w umowie o dofinansowanie.